

Eik tryggjar øll innlán

Danski staturin veitir nú trygd fyri øllum innlánnum í Eik-samtakinum. Tað er greitt, eftir at nevndin í Eik Banka hevur tikið avgerð um, at samtakið framhaldandi verður partur av teirri sonevndu Privatu Tilbúgvingini. Danski staturin hevur latið eina tvey ára trygd fyri øllum innlánnum í peningastovnum í ríkinum, og eftir avtalu við figgjargeiran skal Privata Tilbúgvingin umsita og figgja trygdina, ið er galdandi frá 6. oktober 2008 og tvey ár fram. Samlaða árliga tryggingargjaldið, ið peningastovnarnir skulu rinda, er 7,5 mia. krónur. Árligi parturin hjá Eik-samtakinum er á leið 60 mió. krónur. Samstundis hevur nevndin í Eik tikið avgerðu um ikki at luta vinningsbýti til partaeigararnar komandi tvey árin.

Ábyrgd og møgulig hækking av tryggingargjaldinum í samband við Privatu Tilbúgvingina kunnu í ringasta føri kosta Eik-samtakinum á leið 80 mió. krónur hvørt

Sethúsasølan í Havn rapar

Nógv hús standa á sölulistunum, men miðalprísurin er høgur og eftirspurningurin dalar. Orsøkin er, at bankarnir hava smekkað kassan í og vilja treyðugt veita stór lán. Í Havn er sølan minkað niður í eina helvt

HÚSAMARKNAÐUR

Rógvi Nybo
rogvi@sosialurin.fo

Figgjarkreppa er á altjóða figgjarmarknaðinum. Men hóast føroyskir figgjarstovnar eftir øllum at døma eru væl fyri, hava teir smekkað kassan í, og møguleikin at fáa stór lán ewr ikki tann sami í dag, sum hann var fyri bert stuttari tíð síðan. Rentan á bústaðarlánnum er hækkað munandi, og er í dag næstan tað dupulta av tí, hon var um ársskiiftið frá 2005 til 2006, tá hon bert var háltvfjórða prosent. Í dag er lægsta rentan upp móti sjei prosentum á teimum biligastu bústaðarlánunum.

Hetta merkir eina munandi øking av útreiðslunum hjá teimum familjum, sum hava keypt hús seinastu tvey til trí árin, og serliga tungt er tað hjá teimum, sum eru nýggj á marknaðinum og hava lítið av eigin-ogn. Samstundis sum rentan er hækkað, er oljuprísurin fleirfaldaður og matvøruprísirnir eru alsamt vaksandi eisini.

Sølan í Havn minkað eina helvt

Ymiskar broytingar eru at hóma á marknaðinum. Millum annað sæst á tølum frá almennu tinglýsingini fyri húsasølu fyrsta hálvár í ár og sama tíðarskeiði í fjør, at alsamt fleiri húsasølu og húsakeyp verða framd í smærru bygdunum. Samstundis er miðalprísurin á sethúsum har umleið tann sami nú, sum hann var fyri einum ári síðan.

Sölulistarnir eru langir og miðalprísurin høgur. Talið av sethúsasølum í Havn minkaði niður í helvt fyrsta hálvár í ár, í mun til sama tíðarskeið í fjør

Mynd: Jens Kristian Vang

Í størri bygdunum er lítil og eingin broyting at hóma. Miðalprísur og tal av húsum, sum skifta eigara, eru áleið tað sama.

Í Havn harafturímóti, er stór broyting at hóma í mynstrinum. Annan ársfjórðing í fjør vóru 28 húsasølu framdar, og miðalprísurin var 2,3 milliónir. Sama tíðarskeið í ár vóru bert 14 sølu framdar í Havn. Orsøkin liggur helst í miðalprísinum, sum henda ársfjórðing var 2,25 milliónir krónur.

Harafurat eru stórar broytingar hendar í figgjarheiminum triðja ársfjórðing í ár, og hugsast kann at talið av húsasølum rapar enn meira, um so er at miðalprísurin enn stendur í stað.

Órógv á marknaðinum

Húsameklarar í Føroyum merkja væl, at órógv er á marknaðinum. Færri sølu eru nú, og húsini standa alsamt longri á sölulistunum hjá húsameklarunum. Tó er marknaðurin ikki heilt uppsteðgaður.

Hjá Meklarin.fo, sum er minsta meklarafyrirskan, hava tey enn ikki merkt

eina markanta broyting á marknaðinum, men summar ábendingar eru um at broytingar eru á veg.

- Krøvini til figging eru strangari í dag. Tað eru mest fólk, sum hava eginpening, sum fara eftir húsakeypum í dag. Samstundis síggja vit at marknaðarprísurin er lækkaður nakað, men at fólk eru sera varin við at taka av tilboðum, lægri enn tað, tey vilja hava fyri húsini. Sostatt er tað eitt nógv størri arbeiði sum skal til fyri at forhandla prísinn millum keypara og seljara í dag, greiðir Lasse Klein, stjóri á Meklarin.fo, frá.

Hann greiðir eisini frá, at grundað á húsasølu hjá Meklarin.fo, hvørs høvuðsvirksemi serliga er í Eysturoy, er eingin trupulleiki at sleppa av við hús, sum standa til sølu fyri undir eina millión, men tá prísurin fer nógv uppum milliónina, er verri at fáa selt húsini.

Longri sölulistar og sölutið

Hjá P/F Inni, sum er størsta meklarafyrirskan í landinum, merkja tey eisini at broyt-

ingar eru hendar í seinastuni. Har vátta tey, at hús standa munandi longri á sölulistunum nú, og at tað gongur seinni at selja húsini.

Á heimasíðuni hjá fyrirkuni stendur at lesa, at P/F Inni støðugt hevur millum 80 og 90 sethús og bygningar á sölulistanum. Í dag standa millum 120 og 130 sethús og bygningar á listanum, og tað vísir at longri gongur við at selja húsini í dag, og at eftirspurningurin minskar, samstundis sum miðalprísurin enn er høgur.

Hannelena Mittún, stjóri í P/F Inni, vátar at eftirspurningurin er minkaður, og at tað gongur seinni at selja, men sigur at miðalprísurin, sum standa fyri umleið 2 milliónir, sleppa tey enn av við.

- Men tað krevur ein góðan økonomi at fáa lán til tey húsini. Tað krevur tvær góðar inntøkur og nakað av eiginpeningi, sigur Hannelena Mittún, stjóri í P/F Inni.

FAKTA

Miðalprísur og tal av solum kring landið

Bólkað er soleiðis:

Tórshavn: Tórshavn, Argir og Hoyvík

Størri bygdir: Klaksvík, Runavík, Glyvur, Fuglafjørður, Gøta, Kollafjørður, Vágur, Tvøroyri, Froðba, Trongisvágur, Miðvágur og Vestmanna

Smærri bygdir: Aðrar bygdir, ið ikki eru nevndar omanfyri.

Miðalprísur:

Øki	1. ársfjórðing 2007	1. ársfjórðing 2008
Tórshavn	2.321.883	2.127.630
Størri bygdir	1.314.815	1.226.087
Smærri bygdir	948.881	1.012.958

Øki	2. ársfjórðing 2007	2. ársfjórðing 2008
Tórshavn	2.302.143	2.250.000
Størri bygdir	1.257.391	1.032.500
Smærri bygdir	1.105.568	1.083.640

Tal av solum:

Øki	1. ársfjórðing 2007	1. ársfjórðing 2008
Tórshavn	30	21
Størri bygdir	27	23
Smærri bygdir	22	30

Øki	2. ársfjórðing 2007	2. ársfjórðing 2008
Tórshavn	28	14
Størri bygdir	23	22
Smærri bygdir	22	25

Kelda: www.eik.fo